

Sammandrag

Helsingfors stadsbiblioteks utlåning steg 1974 till 5 104 141 band motsvarande nästan exakt 10 volymer per invånare. Ökningen i jämförelse med föregående år var c. 250 000 band eller 5 %. Utlåningsvolymens tillväxt har fortgått i jämn och relativt rask takt.

Biblioteksorganisationen förblev till det yttre oförändrad omfattande huvudbibliotek, 25 filialer, 15 anstaltsbibliotek vid sjukhus och åldringshem samt tre bokbussar med 32 hållplatser på olika håll i staden. Anskaffandet av den fjärde bokbussen förbereddes med sikte på leverans och ibruktage från början av 1975. Den mycket påfallande överbelastningen av bokbussverksamheten - 586 856 lån 1974 - kan härigenom pareras. Samtidigt övervägdes biblioteks nätets indelning i tre regioner och systemet började experimentellt tillämpas. Som regionbibliotek fungerade utöver huvudbiblioteket Berghälls och Tölö filialbibliotek.

Bibliotekets utgifter utgjorde 14 489 316 mk motsvarande 28.4 mk per invånare. Av bibliotekets totala utgifter täcks c. 25 % av statsbidrag i enlighet med bibliotekslagens bestämmelser. Utgifterna för personal utgjorde 9 644 108 mk (66.6 %), för böcker, inbindning, tidskrifter och avmedia 2 482 248 mk (17.1 %), varav enbart till bokanskaffning (106 146 katalogiserade volymer) begagnades 1 795 883 mk. Utgifterna för fastigheter, lokaler och inventarier steg till 1 548 685 mk (10.7 %) medan transportkostnader, expenser och övriga utgifter utgjorde 814 275 mk (5.6 %).

Bokbeståndet omfattade 1 308 077 katalogiserade volymer motsvarande 2.6 band per invånare. Under året mottogs 3 860 fjärrlånsbeställningar, av vilka 1958 kunde expedieras. Till andra bibliotek sändes 120 bokbeställningar, varav 109 erhöles. Biblioteket prenumererade på eller erhöil som gåva sammat 4 615 tidnings- och tidskriftsårgångar, som fördelade sig på 848 olika tidskrifter och 133 tidningar. Skivornas och ljudbandens antal uppgick vid årets slut till 6 288. De spelades 43 243 gånger för 64 496 personer.

Verksamheten för barn och ungdomar var av betydande omfattning. Regelbundna klassbesök arrangerades i samråd med skolmyndigheterna och i dem deltog 4 637 elever. Daghemmens biblioteksbesök genomfördes med deltagande av 4 005 barn. Bibliotekets sagotimmar besöktes av 4 292 barn och dockteaterföreställningarna, varav flertalet försiggick i bibliotekets egen regi, lockade 5 579 åskådare. Filmföreställningarna, som arrangerades både för vuxna och barn, besöktes av 5 561 personer.

Byggnadsarbetena inleddes för två nya filialers vidkommande: Gärdssbacka och Degerö. Lokaliteterna kalkyleras i betydande utsträckning förbättra den bristfälliga biblioteksservicen i de östra stadsdelarna. Den arbetsgrupp som stadsdirektören 2. 11.1972 tillsatt för den förberedande planeringen av det nya huvudbiblioteket kunde 17.10. framlägga sitt förslag. Dimensioneringen av planerade utrymmen tog sikte på högst 8600 m² total våningsyta inklusive källarutrymmen. Platsen fixerades i enlighet med Stadsstyrelsens beslut 10.6. till tomt Y 170 321 i Östra Böle. Tidpunkten för byggnadsarbetena borde i enlighet med ekonomiplanens riktlinjer förläggas till 1978-79.

Planerna omfattades av biblioteks nämnden och utlåtanden införskaffades av nämnden för allmänna arbeten jämte stadskansliets ekonomi- och planeringsavdelning. Samtidigt inleddes formulerandet av planeringsdirektiv och utarbetandet av ett detaljerat rumsprogram genom tillsättandet av ett flertal arbetsgrupper med personalrepresentanter.

Till stadsbibliotekets personal hörde 248 tjänsteinnehavare, varav 134 med bibliotekarieutbildning. Den timavlönade arbetskraften motsvarade i genomsnitt 106 heltidsanställda tjänstemän. För bibliotekarier i förmanställning arrangerades ett seminarieprogram omfattande inalles 30 timmar föreläsningar och grupparbete. Tillika anordnades ett flertal informationsmöten och diskussionstillfällen inom ramen för regionbiblioteksfunktionerna eller övrig verksamhet. Utflykter företogs till det nya huvudbibliotekets tomt och Valkeakoski stadsbibliotek.

Summary

Issues from the Helsinki City Library in 1974 rose to 5 104 141 volyemes. This corresponds to almost exact 10 volyemes per capita. The increase in the number of issues compared with the previous year was about 250 000 volyemes or 5 %. The growth of circulation has continued evenly and at a relatively brisk pace.

The Library organization remained unchanged externally comprising the Main Library, 25 branch libraries, 15 institutions libraries in hospitals and old people's homes and three mobile libraries with 32 stops in various parts of the city. Preparations were made for the acquisition of the fourth mobile library, which was expected to be delivered in time to operate from the beginning of 1975. The striking overloading of the mobile library services - 586 856 loans in 1974 - will thus be parried. At the same time the division of the library net into three regions was considered, and the system was put into practice experimentally. In addition to the Main Library, Kallio and Töölö Branch Libraries function as regional libraries.

The Library's expenditure came to 14 489 316 marks, which corresponds to 28.4 marks per capita. About 25 % of the Library's total expenditure was covered by the State in accordance with the regulations of the Libraries Act. Staff expenditure was 9 644 108 marks (66.6 %), expenditure on books, binding, periodicals and audiovisual materials 2 482 248 marks (17.1 %), of which 1 795 883 went merely to book acquisitions (106 146 catalogued volumes). Expenditure on rent estate, premises and inventories rose to 1 548 685 marks (10.7 %), while transport costs and other expenses were 814 275 marks (5.6 %).

The bookstock numbered 1 308 077 catalogued volumes, which corresponds to 2.6 volumes per capita. During the year 3 860 interloan requests were handled, of which 1958 could be forwarded. 120 loan requests were forwarded to other libraries, which could dispatch 109 of them. The Library subscribed to or received as gifts in all 4 615 annual volumes of publication, representing 848 periodicals and 133 newspapers. At the end of the year there were 6 288 records and tapes. They were played 43 243 times to 64 496 persons.

There was quite a wide range of activities for children and young people. In collaboration with school authorities class visits to the Library were arranged regularly; in all 4 637 pupils participated. 4 005 pre-school children from day nurseries visited the Library. The story hours were attended by 4 292 children, and the puppet shows, of which most were produced by the staff, attracted 5 579 spectators. Film performances which were arranged for adults as well as children were attended by 5 561 persons.

The construction of two new branch libraries, i.e. those of Kontula and Laajasalo, started. These premises are expected greatly to improve poor library service in the eastern parts of the city. The Working Group appointed on November 2, 1972 by the City Manager for the preliminary planning of the new Main Library building was able to submit its proposal on October 17. As far as dimensions are concerned, 8 600 m² including basement areas are aimed at for the premises planned.

According to the decision of the City Council on June 6, the location was fixed to site Y 170 321 at East Pasila. In concordance with the guidelines of the economic plan the building should be constructed in 1978-79.

The plans were supported by the Library Board, and the Public Works Committee as well as the Finance and Planning Department of the City Office were also consulted. At the same time the formulating of the planning directions and the drawing up of a detailed space programme began through the establishment of several working groups composed of staff representatives.

The Library staff consisted of 248 employees, of whom 134 were trained librarians. The average number of staff paid per hour corresponds to 106 full-time employees. A seminar programme including in all 30 lectures and group work was arranged for branch librarians and heads of departments. Also, several information meetings and discussions were held within the scope of regional library functions or other activities. Excursions were made to the site of the new Main Library building and to Valkeakoski Public Library.